
**Kritéria hodnocení profilové části maturitní zkoušky
z českého jazyka a literatury
ve zkušebním období školního roku 2025/2026**

Výkon maturitní zkoušky se řídí platným Školským zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění účinném od 1. 9. 2025 a Vyhláškou č. 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění účinném od 1. 9. 2025. Výkon profilové části maturitní zkoušky se řídí § 79 školského zákona a § 14 - 25 vyhlášky č. 177/2009 Sb.

Hodnocení profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

Žák vykoná zkoušku úspěšně, pokud získá alespoň tolik procentních bodů, kolik činí hranice úspěšnosti příslušné zkoušky vyjádřená procentními body, pokud není dále v textu uvedeno jinak.

1. ZPŮSOB VÝPOČTU A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKU HODNOCENÍ

Úspěšné složení profilové zkoušky a předmětu český jazyk a literatura je podmíněno úspěšným složením obou dílčích zkoušek.

Převod výsledků zkoušek vyjádřených absolutními body a procentními body na známku je uveden v následující tabulce:

Výsledná známka	Nedosta- tečný 5	Dostatečný 4	Dobrá 3	Chvalitebný 2	Výborný 1
Písemná práce - body	0 – 11b	12 – 16b	17 - 20b	21 - 25b	26 - 30b

Výsledná známka	Nedosta- tečný 5	Dostatečný 4	Dobrá 3	Chvalitebný 2	Výborný 1
Ústní zkouška - body	0 – 12b	13 - 16b	17 - 20b	21 - 24b	25 - 28b

Výsledná známka	Nedosta- tečný 5	Dostatečný 4	Dobrá 3	Chvalitebný 2	Výborný 1
Procenta	0 – 43 %	44 – 57 %	58 – 72 %	73 – 86 %	87 - 100 %

V případě zkoušek z českého jazyka a literatury tvoří **hodnocení písemné práce 40 % a hodnocení ústní zkoušky 60 % celkového hodnocení zkušebního předmětu.**

2. PÍSEMNÁ PRÁCE Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Při konání písemné práce z českého jazyka a literatury každý žák sedí v samostatné lavici. V průběhu zkoušky je zakázána vzájemná komunikace mezi žáky. V průběhu maturitní zkoušky mohou žáci používat pouze povolené pomůcky. Při konání maturitní zkoušky není u žáků a asistentů dovolena přítomnost elektronických komunikačních prostředků.

V jedné učebně může být nejvýše 14 žáků s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky.

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu odpovídajícího slohové práci, jehož minimální rozsah je **250 slov**; písemná práce trvá nejméně **110 minut** včetně času na volbu zadání.

Pro písemnou práci ředitel školy stanoví nejméně 4 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Po zahájení zkoušky si žák 1 zadání zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf.

Ředitel školy určí způsob záznamu vytvářeného textu a prokazatelně žáky s tímto způsobem záznamu seznámí nejpozději 2 měsíce před konáním příslušné zkoušky. Zadání písemné práce jsou stejná pro všechny žáky daného oboru vzdělání příslušné školy. Písemnou práci konají žáci daného oboru vzdělání ve stejný den a čas; v případě stejného zadání písemné práce pro více oborů vzdělání téže školy konají ve stejný den a čas písemnou práci žáci těchto oborů.

Žákovi podle §20 se na jeho žádost prodlužuje doba konání písemné práce z českého jazyka a literatury o 40 %. Při konání písemné práce může použít překladový slovník. Překladový slovník může být využit v listinné podobě nebo v elektronické podobě, je-li k dispozici k využívání off-line. (Cizinci bez doporučení se musí domluvit se školou, jestli a jakým způsobem budou překladový slovník využívat. Slovník nesmí být v mobilu – mobil není povolená pomůcka. Může být nahrán do školního PC, NTB, popř. iPad – ovšem bez připojení k internetu. Nelze použít slovníky, které jsou pouze on-line. Zajištění řádného použití těchto pomůcek, které nezvýhodňuje žáka, je v kompetenci školy).

S kritérii hodnocení písemné práce z českého jazyka a literatury musí být maturující žáci prokazatelně seznámeni nejpozději před zahájením zkoušky.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ZKOUŠKY KONANÉ FORMOU PÍSEMNÉ PRÁCE

Dílčí zkouška konaná formou písemné práce ze zkušebního předmětu Český jazyk a literatura (ČJL) je hodnocena podle tří základních kritérií, resp. šesti dílčích kritérií:

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií

1A *téma, obsah*

1B *komunikační situace, slohový útvar*

2. Funkční užití jazykových prostředků

2A *pravopis, tvarosloví a slovotvorba*

2B *lexikum*

3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu

3A *větná syntax, textová koheze*

3B *nadvětná syntax, koherence textu*

Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 30.

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu 1A nebo v dílčím kritériu 1B (vytvoření textu podle zadaných kritérií) hodnocena počtem bodů „0“, podle dalších kritérií se již nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven „0“. Závazně se hodnotí **0 body**, pokud text splňuje alespoň jednu z těchto charakteristik:

- písemná práce **nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1A**: text se prokazatelně nevztahuje k zadanému tématu, reflektuje zcela jiné téma;
- písemná práce **nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1B**: text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace;
- písemná práce **nesplňuje požadavky na stanovený minimální rozsah**: text nesplňuje požadovaný rozsah slov (tj. 250 slov), a to ani v rámci stanovené tolerance (minus 50 slov). Slova v písemné práci se počítají dle pravidel textového editoru Word, tj. od mezy k mezeře.

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.

Kritéria hodnocení a bodová škála hodnocení písemné práce jsou uvedeny v tabulkách souboru **Kritéria profilová část ČJL příloha hodnocení**.

3. ÚSTNÍ ZKOUŠKA Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY PŘED MATURITNÍ KOMISÍ

Ředitel školy stanovil, že seznam literárních děl musí obsahovat minimálně 60 děl. Z maturitního seznamu literárních děl a v souladu s kritérii žák připraví vlastní seznam 20 literárních děl. Žák odevzdá seznam řediteli školy nebo jím pověřené osobě do 31. března roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro jarní zkušební období a do 30. června roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro podzimní zkušební období.

Maturitní seznam literárních děl a kritéria platí i pro opravnou zkoušku a náhradní zkoušku.

Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje číslo pracovního listu. **Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut.** V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu. Neodevzdá-li žák do 31. 3., resp. do 30. 6. vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu literárních děl pro daný obor vzdělání.

Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím **pracovního listu** obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla. Ředitel školy zajistí pracovní listy pro žáky k dílům z jejich vlastních seznamů literárních děl. Součástí pracovního listu je i zadání ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ZKOUŠKY KONANÉ FORMOU ÚSTNÍ ZKOUŠKY

Dílčí zkouška konaná formou ústní ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura je hodnocena podle následujících kritérií:

1. Analýza uměleckého textu:

I. část

- zasazení výňatku do kontextu díla
- literární druh a žánr
- téma a motiv
- časoprostor díla
- kompoziční výstavba

II. část

- postavy, jejich charakteristika
- u poezie: lyrický subjekt, veršovává výstavba
- u prózy: pásmo postav a vypravěče
- u dramatu: repliky, monolog, dialog

III. část

- jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku
- tropy a figury a jejich funkce ve výňatku

2. Literárněhistorický kontext literárního díla

- kontext autorovy doby, zařazení autora do období, směru, skupiny autorů, ostatní díla autora
- literární/obecně kulturní kontext, další významní autoři, jejich stěžejní díla

3. Analýza neuměleckého textu:

- souvislost mezi výňatky
- hlavní myšlenka textu
- domněnky a fakta
- komunikační situace (např. účel, adresát)
- slohový útvar
- funkční styl
- slohový postup
- kompoziční výstavba výňatku
- jazykové prostředky a jejich funkce

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

První kritérium je rozčleněno na tři dílčí kritéria, druhé kritérium na dvě dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen celkem v sedmi oblastech. Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 28.

Kritéria hodnocení stanovují hranice úspěšnosti jednotlivých zkoušek, dále specifikují minimální a maximální hodnocení, tj. jaké bodové či procentuální hodnocení odpovídá jakému výsledku. Žák vykoná zkoušku úspěšně, pokud úspěšně vykoná všechny části dané zkoušky.

(V případě, že žák nevykonal úspěšně písemnou práci, neprospěl, a to i v případě, že by z ústní zkoušky získal plný počet bodů nebo známku výbornou, opakuje pak pouze písemnou práci.)

Pro hodnocení ústní zkoušky platí následující vnitřní podmínky hodnocení.

Pro *analýzu uměleckého textu* (1. kritérium) a *literárněhistorický kontext literárního díla* (2. kritérium) platí:

- Za první kritérium (analýza uměleckého textu) a druhé kritérium (literárně historický kontext) dohromady musí žák získat alespoň 7 bodů.** Pokud získá méně než 7 bodů, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body**.
- Za kritérium *analýza uměleckého textu* musí žák získat alespoň 5 bodů.** Pokud získá méně než 5 bodů, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body**.

Hodnocení kritéria ***výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury*** se vztahuje k výkonu žáka v průběhu celé zkoušky. Pro toto kritérium platí vnitřní podmínka hodnocení:

- Pokud žák získá **v některé z dílčích částí** ústní zkoušky (tzn. v I. až III. části analýzy uměleckého textu a/nebo v rámci charakteristiky literárněhistorického kontextu a/nebo v I. až II. části analýzy neuměleckého textu) **0 bodů**, může být v kritériu ***výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury*** **hodnocen maximálně 2 body**.

Kritéria hodnocení a bodová škála hodnocení ústní zkoušky jsou uvedeny v tabulkách souboru
Kritéria profilová část ČJL příloha hodnocení .

Tato kritéria byla projednána a schválena na jednáních předmětových komisí dle ŠVP.

25. září 2025

*Střední odborná škola
podnikání a obchodu, spol. s r.o.
Rejskova 2987/4, Prostějov
IČ: 253 48 418*

Ing. Marek Moudrý
ředitel školy